

1 Timotheüs 4: 12-16

In m'n vorige overdenking heb ik erop gewezen dat Paulus de oefening van het lichaam weinig nut vond hebben, in vergelijking met de oefening van ons geestelijk leven. Uiteraard wil hij niet zeggen dat sport fout is of dat je je inspant om in goede lichamelijke conditie bent. Maar het verheerlijken van het lichaam, het tot je hoogste doel maken, dat je er slank, sportief, gespierd of mooi uitziet is, is van veel minder belang dan het oefenen van jezelf in de godsvrucht.

Timotheüs krijgt van Paulus de opdracht om de mensen te onderwijzen in het feit dat God een Heiland wil zijn voor alle mensen.

En van die opdracht moet Timotheüs zich niet laten afhouden door zijn jeugdige leeftijd. Hij moet zich niet laten afschrikken door mensen die zich van hem willen afmaken met de opmerking: Wat verbeeld jij je wel, broekie! Want waar mensen onderwezen worden in de woorden van het geloof en in goed bijbels onderwijs, speelt de leeftijd van de onderwijzer geen rol meer. Trouwens, Timotheüs kan dergelijke opmerkingen heel makkelijk ontzenuwen door in zijn spreken en in zijn optreden voor alle gelovigen een voorbeeld te zijn in liefde, geloof en reinheid. Ambtsdragers, zoals Timotheüs ook is, moeten een voorbeeld geven. In de manier waarop ze met de gemeenteleden spreken en zich te midden van hen gedragen, moeten ze geloof, liefde en reinheid uitstralen. Dat is altijd nog de beste manier om mensen die laatdunkend doen en boordevol kritiek zitten en allerlei aanmerkingen hebben, de mond te snoeren. Dat neemt overigens niet weg, dat kritische mensen mogen worden aangesproken op hun houding. Negatieve kritiek breekt de gemeente namelijk af en kan de door God aangestelde ambtsdrager moedeloos maken. Dat lijkt bij Timotheüs ook te gebeuren. Hij heeft, zo lezen we, onder handoplegging door middel van een profetie te horen gekregen welke gave de Geest aan hem wil geven. Dat zou maar zo de gave van onderwijs kunnen zijn, maar zeker weten doen we dat niet. In Romeinen 12 en ook in 1 Korintiërs 12 staan verschillende gaven van de Geest, die de Heilige Geest aan gelovigen wil geven om de gemeente op te bouwen. Dat is altijd het doel van de gaven. Het Griekse woord voor gave betekent letterlijk genadegave (charismata). Dat je een bepaalde gave hebt gekregen is een geschenk van de Geest, die je door genade gegeven wordt. Daarom zijn gaven ook niets om over op te scheppen. Wat je ontvangt, zonder dat je jezelf ervoor hebt ingespannen, geeft je dat recht niet. Gaven zijn er nooit voor eigen eer, maar voor Gods eer. Wie

z'n eigen eer zoekt, omdat hij of zij toevallig een in het oog springende gave heeft, heeft z'n loon al en moet niet denken dat hij of zij van God nog loon zal ontvangen. Je mag dus niet te groot van jezelf denken, maar je moet ook niet te klein van jezelf denken. En dat lijkt nu bij Timotheüs zo te zijn. Paulus zal hem in z'n tweede brief nog eens moeten aansporen: *God heeft geen geest van lafhartigheit gegeven, maar van kracht, van liefde en bezonnenheid*. Uit het feit dat Timotheüs zich moet toeleggen op het voorlezen uit de schrift en daaruit te onderwijzen en waar nodig te vermanen, mogen we afleiden dat zijn gaven op het gebied van herder en leraar liggen. En dat moet hij gaan ontwikkelen, jong broekie of niet.

Het woordje 'vermanen' heeft bij ons een beetje een negatieve klank gekregen. Het herinnert ons zo gauw aan het opgeheven wijsvingertje. Goed om te weten dat het Griekse woord dat hier staat zowel met *vermanen* als met *vertroosten* kan vertaald worden. Wij kennen in het Nederlands geen woord dat beide betekenissen in zich heeft. Daarom zal er in de vertaling altijd een keus gemaakt moeten worden tussen vermanen en vertroosten. Een mooi voorbeeld is 1 Tessalonicenzen 4:18. In Tessalonica was er onrust in de gemeente over de vraag wat er met de gestorven gelovigen zal gaan gebeuren, nu Christus nog niet is terug gekomen. Paulus vertelt hen dat bij Christus komst de ontslapenen het eerst zullen opstaan uit de dood, en dat daarna de dan nog levenden, samen met hen de Heer tegemoet zullen gaan in de lucht. En dan zegt Paulus volgens de NBG vertaling: vermaant elkaar met deze woorden. De HSV vertaling heeft, naar mijn overtuiging hier beter vertaald: vertroost elkaar met deze woorden.

Iets dergelijks zien we ook als het Johannes Evangelie spreekt over de Heilige Geest als Trooster. Dat is het zelfstandig naamwoord van hetzelfde werkwoord, met dezelfde betekenis. Letterlijk betekent het dan zoiets als 'degene die je bijstaat'. Sommige eigentijdse vertalingen gebruiken daarom 'raadsman'. Dat is de taak van de Geest, ons bijstaan, net als een raadsman doet. En soms doet de Geest dat door te vermanen, zeg maar de pastorale schop onder je achterste, soms doet Hij dat door te vertroosten. Het doel van beide werkwoorden is altijd dat mensen dichter bij Christus en Zijn gemeente komen. Ons woord tucht heeft hetzelfde. Het is afkomstig van het Duitse werkwoord 'ziehen' dat trekken betekent. De Geest wil ons dichter naar God toetrekken. En diezelfde opdracht hebben leiders in de gemeente zoals

Timotheüs ook. Mensen door onderwijs vermanen, vertroosten, zodat ze dichter tot de Here Jezus komen.

In vs. 15 drukt Paulus Timotheüs nog eens op het hart, dat hij al die genoemde dingen moeten behartigen. Paulus houdt er niet van als leiders de kantjes eraf lopen. Laat het zo zijn, dat je erin leeft. Dan zien de mensen dat je vooruit gaat. Dat je geestelijk groeit. Want dat is de bedoeling. Dat we groeien, zowel qua karakter als qua gaven. Bij karakter mogen we aan de vrucht van de Geest denken. Dat we meer en meer op de Here Jezus gaan lijken in liefde, blijdschap, vrede, goedheid, trouw en zachtmoedigheid. Bij gaven gaat het erom dat we de van God gekregen bekwaamheden ontwikkelen. Wie de gave van onderwijs heeft, moet zich daarin bekwamen. Het komt je niet vanzelf aanwaaien. Het is altijd inspiratie en transpiratie. Maar dat geldt ook voor iedere andere gave.

Paulus geeft ook de reden op waarom we moeten groeien. Dan zullen we, zegt vs. 16, onszelf en hen die ons horen behouden.

Daarom moet Timotheüs toezien op zichzelf. En dat geldt uiteraard ook voor ons. Toezien op onze geestelijke ontwikkeling, om te voorkomen dat we op de automatische piloot gaan geloven. Wij hebben de neiging altijd nogal individualistisch te denken als we het over geloven hebben. En natuurlijk, het gaat om persoonlijk geloof. Maar of wij onze plek innemen in de gemeente en of wij bereid zijn te groeien in het ontwikkelen van onze gaven heeft ook met onze broeders en zusters te maken. Paulus zegt het nog scherper: het heeft met het behoud van onze broeders en zusters te maken.

Een ernstige waarschuwing. Laten we ons allemaal inspannen door te oefenen in de godsvrucht, voor ons eigen welzijn en voor het welzijn van elkaar.

AMEN